

CYNGOR GWYNEDD

GWYNEDD COUNCIL

Cofnodion drafft 8^{fed} cyfarfod Grŵp Cyswllt yACA Pen Llŷn a'r Sarnau a gynhaliwyd ar 7^{fed} Medi 2004 (dechreuodd am 7pm) ym Mhlas Tan y Bwlch, Maentwrog.

Yn bresennol:

Alf Bowen	Partneriaeth Aberdyfi
Bill Bracewell	Partneriaeth Aberdyfi
Gruff Jones	Cadw Cymru'n Daclus
Cyng Caerwyn Roberts	Awdurdod Park Cenedlaethol Eryri (cadeirydd)
Cyng Geraint George	Awdurdod Park Cenedlaethol Eryri
Jill Whipp	YDCW
Dr Peter Lloyd	Cymdeithas Hwyllo Cymru / CHB
Andy Hall	Canolfan Addusg Awyr Agored Arthog
Rowland Sharp	Môr genweiriwyr
Cyng Ray Quant	Cyngor Sir Ceredigion
Mike Bowyer	Archeoleg Morol
Lucy Kay	Cyngor Cefn Gwlad Cymru (nodiaidau)
Rod Gritten	Awdurdod Park Cenedlaethol Eryri
Rhys Jones	Cyngor Gwynedd
Peter White	Cyngor Gwynedd
David Archer	Awdurdod Park Cenedlaethol Eryri
Helen Clay	Asiantaeth yr Amgylchedd
Siân Shakespear	Hwylusydd

Cyflwyniad

Croesawodd Cyng Caerwyn Roberts pawb i'r cyfarfod. Croesawodd Cyng Geraint George sydd wedi cymryd yr awenau gan Cyng Owain Edwards ar y Grŵp Cyswllt. Dymunwyd Cyng Owain Edwards yn dda yn ei ymddeoliad. Yn anafodus nid oedd Alison yn gallu mynychu oherwydd salwch.

1. Ymddiheuriadau:

Iwan Edgar	
Robbie Gorman	
Andy Jeffrey	
Mike Parry	
Iain Roberts	
Mike Thrussell	
Liz Allen	Cyngor Sir Ceredigion
Jamie Davies	Cyngor Sir Ceredigion
Alison Edwards	Swyddog ACA
Craig Rockcliff	Asiantaeth yr Amgylchedd

2. Cofnodion y cyfarfod diwethaf

2.1 Derbyniwyd bod y cofnodion yn gofnod cywir o'r cyfarfod

3. Materion yn codi

3.1.1 Eitemau 3.1, 3.3, 7.1 a 8.1: Mae Alison wedi cyfarfod tua hanner aelodau'r Grŵp Cyswllt a thrafod y materion hyn gyda hwy. Mae'r materion oedd wedi codi ar yr agenda ar gyfer y cyfarfod hwn.

Trosglwyddodd Caerwyn Roberts i Siân Shakespear er mwyn hwyluso'r cyfarfod ar gyfer eitemau 4-9 ar yr agenda. Eglurodd Siân y cynnodau gwahanol o'r drafodaeth oedd am gael eu hwyluso a hefyd eglurodd y ddau brif amcan o'r trafodaethau fydd i (i) helpu creu rhaglen waith bydd wedi cael ei flaenoriaethu ar gyfer holl aelodau'r grŵp sydd yn hawdd i'w fonitro a rheoli (eitemau 6-8 ar yr agenda); a (ii) cyrraedd cytundeb ar sut gallwn ddelio â'r materion sydd wedi cael eu codi gan y Grŵp Cyswllt mewn trafodaeth gyda Alison (eitem 9 ar yr agenda). Eglurodd Siân fod y drefn eistedd (pobl yn eistedd mewn grwpiau o 4 neu fwy o gwmpas bwrdd) mewn lle er mwyn cynorthwyo'r broses hwyluso.

4. Gwaith sydd wedi cael ei wneud gan y Swyddog ACA (Medi 03 – Mawrth 04).

Cylchredwyd y crynodeb cyn y cyfarfod. Roedd yna gyfle i ddarllen y crynodeb a gofyn cwestiynau / sylwadau.

4.1 Dywedodd Alf Bowen bod yna ddiffyg ymwybyddiaeth ymysg ymwelwyr a phobl leol ynglŷn â phwysigrwydd yr ardal a hefyd bod yna ddiffyg wybodaeth ar gyfer pobl yn yr ardaloedd ar yr yACA ac elfennau eraill er mwyn hysbysu pobl bod yr ardal yn unigryw.

4.2 Gofynnodd Rowland Sharp as oedd Alison wedi gallu adnabod yr holl gyrff a grwpiau sydd gan cynlluniau rheoli a strategaethau sydd yn cynnwys ardal yr yACA? Eglurodd Lucy bod hyn wedi cael ei hadnabod fel diffyg yn y Cynllun Gweithredu a bydd rhaid delio â hyn.

GWEITHRED: AP ac eraill i ddelio gyda'r mater uchod sef cysylltiadau gyda chynlluniau a strategaethau o fewn grwpiau a chyrrff gwahanol.

4.3 Cafodd Alison ac ysgol Tywyn ei llongyfarch ar y prosiect oeddent wedi rhedeg. Gofynnodd os fydd yn bosib ehangu'r prosiect yma i gynnwys fwy o ysgolion. Eglurodd Lucy bod y cyfle yma wedi codi oherwydd bod athrawes yn yr ysgol (Mrs Heather Hall) wedi gwneud llawer o waith er mwyn sicrhau bod y prosiect yn cael ei ariannu. Nid oes rheswm pam dyli'r prosiect tebyg gael ei wneud gyda ysgol arall, ond mae prosiect o'r fath angen lot o waith. Mae hyn yn esiampl ardderchog sut all plant o bob gallu medru cymeryd rhan a bod yn frwdfrydig mewn gwaith maes a'r amgylchedd.

4.4 Gofynnodd Ray Quant os oedd Ysgol Craig y Wylfa wedi cael ei gynnwys ar y rhestr cyswllt er mwyn derbyn wybodaeth gan Alison ar yr yACA.

GWEITHRED: Alison i gadarnhau bod yr ysgol ar y rhestr.

4.5 Dywedodd Peter Lloyd fod y crynodeb yn dangos bod Alison wedi gwneud lot o waith dyli llongyfarch fynd iddi am gyflawni hyn.

5. Cefndir i'r adolygiad i'r Cynllun Gweithredu

5.1 Cyflwynodd Lucy cefndir adolygiad y Cynllun Gweithredu gan gychwyn trwy atgoffa pawb lle cychwynnodd y Cynllun Gweithredu ac esbonio sut oedd yr adolygiad wedi cael ei ymgymryd, y crynodeb a'r gwaith sydd dal ar y gweill. Mae agwedd pwysig o'r gwaith dal angen cael ei wneud a fydd hyn yn cael ei gychwyn trwy'r trafodaethau yn y cyfarfod fydd yn flaenoriaethu'r gweithrediadau.

5.2 Er mwyn blaenoriaethu'r 114 gweithrediad yn y cynllun maen't wedi cael rhannu yn tri grŵp:

- i. Gweithrediadau sydd yn ddarnau o waith arwahanol gyda phwynt orffen.
- ii. Gweithrediadau fydd yn parhaol ac yn symud ymlaen o flwyddyn i flwyddyn yn y dyfodol rhagweladwy.
- iii. Gweithrediadau sydd yn barhaol ond mae yna ddyletswydd statudol ar yr awdurdodau perthnasol i wneud y gweithrediadau yma pan yn delio gyda rheolaeth yr yACA. Bydd y gweithrediadau yma yn rhan o'r rhaglen waith yn awtomatig.

- 5.3 Dim ond gweithrediadau yn grwpiau i a ii gafodd eu trafod a'i flaenoriaethu yn ystod y cyfarfod. Trwy flaenoriaethu'r gweithrediadau fydd gennym ffocws ar gyfer rhaglen waith yr yACA ar gyfer y 18 mis nesaf. Ni fydd gweddill y gweithrediadau yn cael eu hanghofio, byddent yn cael eu gwneud pan fydd y gweithrediadau flaenoriaethol wedi eu cwblhau.
- 5.4 Y bwriad yw fod y gweithrediadau flaenoriaethol a'r gweithrediadau statudol yn cael eu torri lawr a'i ail ysgrifennu er mwyn cael targedau ac amserlen mwy manwl. Y bwriad yw orffen hyn cyn diwedd mis Hydref. Mi fydd yr awdurdodau perthnasol yn cyfarfod yn fuan ym mis Tachwedd er mwyn creu amserlen derfynol ar gyfer yr 18 mis nesaf. Bydd y rhaglen waith yn cael ei gynnwys yn adolygiad o'r Cynllun Gweithredu.
- 5.5 Dywedodd Peter Lloyd ddyli fod cyfle swyddogol er mwyn i'r Grŵp Cyswllt cynnig sylwadau ar yr adolygiad. Oedd o'n gobeithio cael cyfle yn ystod y cyfarfod. Oedd aelodau arall o'r Grŵp Cyswllt yn meddwl yr un peth. Dewisodd Peter Lloyd un esiampl, y posibilrwydd o gael ffarm gwynt morol yn Bae Ceredigion, a dywedodd ei fod yn bwnc o ddiddordeb i grwpiau eraill fydd yn cefnogi safbwynt penodol. Nid oedd yn bosib cynnwys sesiwn manwl ar yr adolygiad yn y cyfarfod, ond mae'r adolygiad mewn ffurf ddrafft ar hyn o bryd a bydd sylwadau ar y ddogfen yn ddefnyddiol. Cytunwyd fydd Alison yn cysylltu â Peter Lloyd er mwyn nodi ei sylwadau a dyli unrhyw aelod arall o'r Grŵp Cyswllt sydd yn dymuno mynegi barn neu sylwadau ar yr adolygiad cysylltu ag Alison. Cododd pwynt bod yna ddim digon o fewnbwn gan pysgotwyr i reolaeth yr yACA.
- GWEITHRED: Alison i gysylltu â Peter Lloyd ynglŷn â'r Adolygiad o'r Cynllun Gweithredu.**
GWEITHRED: Holl aelodau'r Grŵp Cyswllt i gysylltu ag Alison os ydynt eisiau mynegi barn neu sylwadau ar Adolygiad o'r Cynllun Gweithredu.

6. Blaenoriaethu'r grwpiau gweithrediadau gyda phwynt orffen sefydlog

Mae'r gweithrediadau gyda phwynt orffen sefydlog wedi cael eu grwpio mewn gweithrediadau gyda themâu tebyg. Gofynnwyd i bob grŵp gytuno ar 4 gweithrediad oeddent yn meddwl oedd y gweithrediadau pwysicaf er mwyn rheoli'r yACA a cadw nodweddion yr yACA mewn cyflwr ffaithiol.

Mae canlyniadau blaenoriaethu yn y tabl isod:

Gweithrediadau mewn grwpiau (themâu)	Rhif gweithredu (yn y Cynllun Gweithredu)	Nifer o pleidleisiau	Blaenoriaeth (1=uchel)
1. Adeiladu porthladdoedd, marinau llithrefeydd	3.2; 3.3; 3.4; 3.6	1	3
2. Adeiladau amddiffyn y traethlin	3.7; 3.8	2	2
3. Adennill tir	3.14; 3.15; 3.16	0	4
4. Carthu, gollwng a dyddodi deunydd	3.18; 3.20; 3.22	4	1
5. Aellwysiad o'r tir ac o longau	3.31; 3.33	2	2
6. Asesu goblygiadau defnyddio cerbydau ar draethau	3.51	2	2
7. Egluro effeithiau posibl coedwigaeth ar ansawdd dŵr	3.54	1	3
8. Asesu effath pori ar yr yACA	3.56	0	4
9. Egluro maint / natur saflaoedd archeolegol	3.58; 3.59	0	4
10. Adolygiad o caniatâd, cynlluniau a phrosiectau	4.2; 4.4	2	2
11. Sicirhau fod pob adran o fewn yr awdurdodau perthnasol yn ymwybodol o'i gyfrifoldebau	7.12	1	3

Sylwadau ychwanegol:

- Mae gan grŵp 1 a 4 cysylltiadau amlwg a dyli'r cydnabod hyn pan yn rhoi'r rhaglen waith at ei gilydd.

- Mae gan grŵp 10 a 11 hefyd cysylltiadau amlwg. Y teimlad oedd dyli'r gweithrediadau yn y grwpiau yma gael eu hystyried fel cyfrifoldebau statudol bydd rhaid wneud.

7. Blaenoriaethu'r grwpiau gweithrediadau parhaol

Cafodd broses tebyg ei wneud ar gyfer y gweithrediadau parhaol.

Mae canlyniadau blaenoriaethu yn y tabl isod:

Gweithrediadau mewn grwpiau (themâu)	Rhif gweithredu (yn y Cynllun Gweithredu)	Nifer o pleidleisiau	Blaenoriaeth (1=uchel)
12. Sicirhau fod cynlluniau gorlif olew yn ddigonol i ateb anghenion nodweddion yr yACA	3.27	4	1
13. Gwnued y cynlluniau wrth gefn a'r mapiau sensitifrwydd ar gyfer arllwysiad o'r tir ac o longau yn eglur	3.35; 3.39	0	5
14. Cadw briff gwylio a hel wybodaeth ar pysgodfeydd	3.40; 3.41; 3.42; 3.43; 3.44; 3.45; 3.46	3	2
15. Casglu wybodaeth ar natur a graddfa casglu planhigion morol	3.48	0	5
16. Cadw briff gwylio ar raddfa a lleoliad y defnydd o gychod pwer o fewn yr aberoedd	3.50	2	3
17. Cadw briff gwylio ar blymwyr yn casglu rhywogaethau morol fasnachol	3.53	0	5
18. Arolygu effeithiau posibl coedwigaeth ar ansawdd dŵ	3.55	0	5
19. Cadw gwyliadwriaeth ar lledaeniad rhywogaethau anffordorol ac estron	3.70; 3.71; 3.72	1	4
20. Coladu gwybodaeth am achosion o gasglu graean, tywod a cherrig oddi ar y flaendraeth	3.73	0	5
21. Rhalenni monitrio – darparu a cynnal	3.60; 3.61; 3.62; 3.63; 3.64; 3.65; 5.1; 5.2; 5.4; 5.5	3	2
22. Codi ymwybyddiaeth	3.11; 3.47; 3.47b; 3.49; 3.52; 3.66; 3.67; 3.68; 3.74; 6.1; 6.2; 6.3; 6.4; 6.5; 6.6; 6.7; 6.8; 6.9; 6.10; 6.11; 6.12; 6.13; 6.14; 6.15; 6.16; 6.17; 6.18	4	1

Sylwadau ychwanegol:

- Dyli'r weithred 3.35 ("Gwneud y cynlluniau wrth gefn a'r mapiau sensitifrwydd ar gyfer arllwysiad o'r tir ac o longau yn eglur") sydd wedi cael ei rhestru yn o fewn Grŵp 13 bod rhan o Grŵp 12.
- Efallai dyli'r gweithrediadau o fewn Grŵp 21 fod yn weithrediadau gyda chyfrifoldeb statudol ac felly bydd rhaid i'r awdurdodau perthnasol eu gwneud.

8. Gweithredu'r grwpiau o weithrediadau flaenoriaethol

Y nod ar gyfer pob grŵp o weithrediadau flaenoriaethol yw i greu set o dasgau clir, mesuradwy gyda amser gorffen gan ddefnyddio'r tabl sydd wedi ei amlinelli isod er mwyn gweithredu a cadw golwg ar y gweithrediadau. Er enghraifft:

Grŵp gweithgareddau 12: Sicirhau fod cynlluniau gorlif olew yn ddigonol i ateb anghenion nodweddion yr yACA

Gweithred 1	Tasg 1.1 Tasg 1.2	Pryd? Pryd?	Pwy? Pwy?
Gweithred 2	Tasg 2.1	Pryd?	Pwy?
Gweithred 3	Tasg 3.1 Tasg 3.2 Tasg 3.3	Pryd? Pryd? Pryd?	Pwy? Pwy? Pwy?

Yn y cyfarfod cafodd awdurdod(au) ei enwi fel arweinydd ar gyfer y gweithrediadau flaenoriaethol gafodd ei ddewis ar ôl trafod eitemau 6 a 7. Gofynnwyd i'r Grŵp Cyswllt os oeddent eisiau helpu gweithio ar y tasgau a'r amserlen. Mae'r awdurdodau statudol sydd yn arwain a'r aelodau'r Grŵp Cyswllt ar gyfer y grwpiau flaenoriaethol o weithrediadau yn y tabl isod.

Prif grwpiau gweithrediadau blaenoriaetho:

Grŵp gweithrediadau	Blaenoriaeth	Prif Awdurdod(au)	Aelodau'r Grŵp Cyswllt
Actions with an end point			
4. Carthu, gollwng a dyddodi deunydd	1	Cyngor Gwynedd / Cyngor Sir Ceredigion	Alf Bowen
2. Adeiladau amddiffyn y traethlin	2	Cyngor Gwynedd / Cyngor Sir Ceredigion	
5. Aellwysiad o'r tir ac o longau	2	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru/ Cyngor Cefn Gwlad Cymru	
6. Asesu goblygiadau defnyddio cerbydau ar draethau	2	Cyngor Gwynedd	
10. Adolygiad o caniatâd, cynlluniau a phrosiectau	2		
Ongoing actions			
12. Sicirhau fod cynlluniau gorlif olew yn ddigonol i ateb anghenion nodweddion yr yACA	1	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru/ Cyngor Cefn Gwlad Cymru	
22. Codi ymwybyddiaeth	1	Alison Edwards	Andy Hall Gruff Jones
14. Cadw briff gwylio a hel wybodaeth ar pysgodfeydd	2	Pwyllgor Pysgodfeydd Môr y Gogledd Orllewin a Gogledd Cymru	
21. Rhalenni monitrio – darparu a cynnal	2	Cyngor Cefn Gwlad Cymru	Ray Quant

Y bwriad yw i'r prif awdurdod(au), erbyn diwedd mis Hydref, gweithio gyda'r awdurdodau ac unigolion ar y gweithrediadau uchod a chreu targedau clir ac amserlen er mwyn gweithredu'r gweithrediadau.

9. Trafod sylwadau sydd wedi eu codi gan aelodau'r Grŵp Cyswllt mewn trafodaeth â'r Swyddog ACA

Oedd nifer o sylwadau wedi codi o drafodaeth Alison gyda aelodau unigol o'r Grŵp Cyswllt. Oedd y rhain wedi eu crynhoi yn y Papur Materion oedd Alison wedi cylchredeg cyn y cyfarfod. Oedd yna drafodaeth ynglŷn â sut all y Grŵp Cyswllt datrys y sylwadau. Cafodd sylwadau eraill eu codi hefyd:

- Dyli fod yna fwy mewnbyn uniongyrchol gan aelodau'r Grŵp Cyswllt ar faterion penodol, e.e cynnal cyfarfod arbennig er mwyn trafod rhai o'r materion. Oedd yna obaith buasai cyfle yn y cyfarfod yma i gael trafodaeth rhwng y Grŵp Cyswllt a'r Awdurdodau Perthnasol ar faterion penodol oherwydd y ffordd oedd y cyfarfod wedi ei gynllunio.
- Mae'n bwysig bod aelodau'r awdurdodau perthnasol yn bresennol yng nghyfarfodydd y Grŵp Cyswllt er mwyn ateb unrhyw gwestiynau.
- Dyli'r cynnal cyfarfodydd y Grŵp Cyswllt o leiaf dwy waith y flwyddyn er mwyn cael cysondeb yn y cyfarfodydd.
- Oedd y ffordd o gael trafodaeth lle oedd pawb yn gallu cyfrannu trwy hwylysydd yn ffordd ddefnyddiol dros ben o gael barn pobl.
- Oedd yn bwysig iawn symud ymlaen i ddatrys materion allweddol.
- Oedd y Grŵp Cyswllt wedi cytuno bod gan y Grŵp yr hawl i gyfethol aelodau ar y Grŵp.
- Cafodd y Grŵp Cyswllt ei sefydlu'n wreiddiol er mwyn cael cynrychiolwyr ar gyfer amryw eang o ddiddordebau gwahanol / grwpiau defnyddwyr oedd yn berthnasol i'r yACA. Mae'n bwysig i sicrhau bod aelodaeth y grŵp yn cynrychioli'r holl amryw o ddiddordebau yma yn barhaol.
- Buasai trip allan i'r safle a'i ddilyn gyda chyfarfod Grŵp Cyswllt yn dda, os bydd y tywydd yn ffafriol.
- Mae mwy o sioeau sleid er mwyn hysbysebu bywyd gwyllt yr ardal yn bwysig.

Yn ychwanegol i'r sylwadau ar adolygiad o'r Cynllun Gweithredu yn gynharach yn y cyfarfod (gweler 5.5 uchod) oedd yna gyfle am rhoi fwy o sylwadau:

- Nid yw'r nodweddion yr yACA oedd wedi cael eu hychwanegu trwy'r broses cymedroldeb wedi cael eu hychwanegu at y Cynllun Rheolaeth a'r Cynllun Gweithredu – mae angen i hyn ddigwydd. Mae adolygiad presennol yn ymwneud â'r rifferiau ac aberoedd. Mae'n bwysig bod y nodweddion newydd yn cael sylw a dyli'r hyn fod yn rhan o'r rhaglen waith.
- Mae gan rhai o'r nodweddion newydd problemau pwysig gellir cynnwys nawr. Tra bod rheolaeth yr yACA o ddydd i ddydd yn meddwl am y nodweddion newydd a'r materion cysylltiol â hwy, mae'n bwysig bod pobl yn cael cyfle i rhoi sylwadau ar unrhyw adolygiad o'r cynllun rheolaeth er mwyn corffori'r nodweddion newydd.

10. Cau'r cyfarfod & dyddiad y cyfarfod nesaf

Diolchodd Caerwyn Roberts i'r cyfieithwyr, Siân a Lucy am eu gwaith yn ystod y noson. Ddiolchodd hefyd i bawb am fynychu a chymeryd rhan yn y cyfarfod a hefyd am cadw diddordeb ac ymglymiad mewn rheolaeth yr yACA.

Dyddiad y cyfarfod nesaf yw ddydd Mawrth, 8^{fed} Mawrth 2005.